This document is an historical remnant. It belongs to the collection Skeptron Web Archive (included in Donald Broady's archive) that mirrors parts of the public Skeptron web site as it appeared on 31 December 2019, containing material from the research group Sociology of Education and Culture (SEC) and the research programme Digital Literature (DL). The contents and file names are unchanged while character and layout encoding of older pages has been updated for technical reasons. Most links are dead. A number of documents of negligible historical interest as well as the collaborators' personal pages are omitted.

The site's internet address was since Summer 1993 www.nada.kth.se/~broady/
and since 2006 www.skeptron.uu.se/broady/sec/.

Kollegiet för utbildningsvetenskaplig forskning vid Uppsala universitet
www.skeptron.uu.se/uvuu/

Donald Broady, Ida Lidegran och Marta Edling
2009-11-01

Alla webblänkar i detta dokument är klickbara

Verksamhetsberättelse ht 2008–ht 2009 samt planerad verksamhet och äskande

Innehåll:

Bakgrund.....1
Verksamhet ht 2008–ht 2009 2
Planerad verksamhet 2010 6
Äskande 6

Bakgrund

Kollegiet för utbildningsvetenskaplig forskning vid Uppsala universitet har till syfte att främja forskning och forskarutbildning av utbildningsvetenskaplig relevans vid universitetet. Med utbildningsvetenskap avses forskning inom en rad ämnen ägnad åt bildning, utbildning, undervisning, fostran och lärande.

Kollegiet inrättades av utbildningsvetenskapliga fakultetsnämnden 26 mars 2003 i enlighet med ett förslag presenterat i en pm *Uppsalamodellen − förslag till åtgärder för att främja forskning och forskarutbildning av utbildningsvetenskaplig relevans. Redovisning från en arbetsgrupp tillsatt av Utbildningsvetenskapliga fakultetsnämnden, 28 maj 2003*. Där framgår ändamål och uppgifter. HTML-version http://www.skeptron.uu.se/broady/uv/utbvet-forslag-030528.htm

Samtidigt med inrättandet av kollegiet utsåg nämnden Donald Broady till dess ordförande, en uppgift som han sköter inom ramen för sin anställning. Nämnden lät även utlysa en 50-procentig koordinatorsanställning, vilken från och med oktober 2004 innehades av Ida Lidegran. Henrik Edgren fungerade som vikarierande koordinator under perioden 1 januari 2007−31 augusti 2008, och Marta Edling från och med 1 september 2009 och fortfarande. Sedan hösten 2007 är koordinatorn adjungerad vid fakultetsnämndens forskningsutskotts sammanträden, och sedan hösten 2009 medlem av arbetsgruppen för internationalisering inom lärarprogrammet.

Till kollegiet har knutits ett vetenskapligt råd bestående av representanter för olika discipliner och miljöer vid universitetet där forskning av utbildningsvetenskaplig relevans är stark.

Kollegiets insatser har i hög grad karaktär av stöd till olika slag av nätverk. Av en nyss slutförd inventering framgår att cirka trehundra vid universitetet verksamma forskare och doktorander i någon utsträckning bedriver utbildningsvetenskapligt relevant forskning.

Nämndens finansiering av verksamheten har uppgått till dels den nämnda femtioprocentiga koordinatoranställningen, dels 50 tkr årligen för anordnande av möten och seminarier och liknande ändamål.

Verksamhet ht 2008–ht 2009

Löpande arbete
Fortlöpande informationsinsamling, informationsspridning och kontaktskapande. Centrala uppgifter har varit att åstadkomma kontaktytor inom universitetet via personliga sammanträffanden, webben och mejlkorrespondens samt att i utåtriktade sammanhang − vid andra lärosäten, vid Vetenskapsrådets arrangemang och så vidare − sprida kännedom om det som pågår vid Uppsala universitet och presentera ”Uppsalamodellen” för utbildningsvetenskapligt inriktad forskning. Vidare kontinuerlig utveckling och uppdatering av kollegiets sajt http://www.skeptron.uu.se/uvuu/.

Ny inventering av forskning och forskarutbildning av utbildningsvetenskaplig relevans vid Uppsala universitet
I utbildningsvetenskapliga fakultetsnämndens verksamhetsplan för 2009 gavs kollegiet i uppdrag att genomföra en uppföljning av den tidigare inventeringen från år 2003.[1] Uppgiftsinsamlingen genomfördes av Ida Lidegran under ht 2008 och vt 2009 och resultaten redovisades i form av rapporten *Forskning och forskarutbildning av utbildningsvetenskaplig relevans vid Uppsala universitet*, okt 2009, 60 s.
Se http://www.skeptron.uu.se/uvuu/invent-utbvet-091012.pdf.
Några resultat från inventeringen:

- Generellt kan en viss tillväxt av utbildningsvetenskapligt relevant forskning och forskarutbildning noteras i jämförelse med inventeringen år 2003.
- Drygt 300 lärare, forskare och doktorander ägnar sig helt eller delvis åt utbildningsvetenskapligt relevant forskning, numer vid alla fakulteter. Bland annat runt 8 procent av universitetets professorer som i någon utsträckning åt utbildningsvetenskaplig forskning, och bland doktoranderna en minst lika stor andel.
- I kronor forskningsmedel räknat förekommer hälften av denna forskning inom Pedagogikum-organisationen (det vill säga Institutionen för didaktik, Pedagogiska institutionen och Institutionen för utbildning, kultur och medier) och hälften utanför.
- Räknat i antal externfinansierade projekt, anställningar och avhandlingsarbeten förekommer två tredjedelar vid institutioner utanför Pedagogikum-organisationen.
- Forskningen är konkurrenskraftig, det är inte fråga om enbart mer tillämpad ”sektorsforskning”; under hela perioden 2004−2009 uppgick externfinansiering från de ledande forskningsråden VR, RJ och FAS till 180 mkr.
- En upptäckt i samband med inventeringen är att externfinansieringen av utbildningsvetenskapligt inriktad forskning är av ringa omfattning vid åtskilliga av de institutioner utanför Pedagogikum-organisationen där fakultetsmedelfinansierad sådan forskning förekommer. Här bör kollegiet kunna fungera som stöd i arbetet med att skaffa externa bidrag (ett led i dessa ansträngningar blir en nedan nämnd konferens 5 februari 2010 om UVKs kommande utlysningar).

Inventeringen har bekräftat att livaktig och framstående forskning av utbildningsvetenskaplig relevans bedrivs inom många ämnen vid många institutioner – en unik potential för den fortsatta utvecklingen av utbildningsvetenskaplig och annan forskning och även en potentiell vetenskaplig bas för universitetets lärarutbildning.

[1] Den tidigare inventeringen redovisades i Ida Lidegran och Donald Broady: *Forskning och forskarutbildning av utbildningsvetenskaplig relevans vid Uppsala universitet. Inventering våren 2003 på uppdrag av Utbildningsvetenskapliga fakultetsnämnden*. Planering och Uppföljning, Rapport 2003:2, Utbildningsvetenskapliga fakultetsnämnden, Uppsala universitet, 169 s. PDF-version http://www.skeptron.uu.se/broady/uv/utbvet-invent-030530.pdf.

Informationsspridning om forskarutbildningskurser av utbildningsvetenskaplig relevans
Se http://www.skeptron.uu.se/uvuu/foutbkurs.htm

Fortgående revidering av informationen till lärarstudenter och yrkesverksamma lärare om möjligheter till forskarutbildning och andra fortsatta studier
Se http://www.skeptron.uu.se/uvuu/bli-doktorand.htm

Fortgående revidering av informationen om universitets forskningsmiljöer med utbildningsvetenskapligt inriktad verksamhet
Se http://www.skeptron.uu.se/uvuu/forskning.htm

Förnyelse av det vetenskapliga rådet
Ledamöterna av det till kollegiet knutna vetenskapliga rådet förnyades vid årsskiftet 2008/2009. Datum för årets sammanträden: 18 mars och 14 december 2009.

Nuvarande ledamöter är:
Emil Bertilsson, doktorand, studentrepresentant, Institutionen för utbildning, kultur och medier
Donald Broady, professor, Institutionen för utbildning, kultur och medier
Lars Burman, professor, Litteraturvetenskapliga institutionen
Sten Dahlstedt, professor, Institutionen för musikvetenskap
Per-Anders Edin, professor, Nationalekonomiska institutionen
Marta Edling, forskare, koordinator, Institutionen för utbildning, kultur och medier
Hedvig Ekerwald, professor, Sociologiska institutionen
Ann-Carita Evaldsson, professor, Pedagogiska institutionen
Peter Fredriksson, professor, Nationalekonomiska institutionen
Esbjörn Larsson, forskare, Institutionen för utbildning, kultur och medier
Caroline Liberg, professor, Institutionen för didaktik
Christian Lundahl, forskarassistent, Pedagogiska institutionen
Ulf P. Lundgren, professor, Pedagogiska institutionen
Rolf Nygren, professor, Juridiska institutionen
Catharina Nyström Höög, docent, Institutionen för nordiska språk
Oscar Pripp, forskarassistent, Institutionen för kulturantropologi och etnologi
Staffan Rodhe, forskare, Matematiska institutionen
Kerstin Rydbeck, docent, Institutionen för ABM
Ann-Margret Rydell, professor, Institutionen för psykologi
Michael Thuné, professor, Institutionen för informationsteknologi
Linda Wedlin, forskarassistent, Företagsekonomiska institutionen
Hanna Östholm, forskare, Institutionen för idé- och lärdomshistoria
Leif Östman, professor, Institutionen för didaktik

Konferenser seminarier och föreläsningar
I utbildningsvetenskapliga fakultetsnämndens verksamhetsplan för 2009 gavs kollegiet i uppdrag att anordna konferenser/seminarier. Följande har arrangerats.

- Lunchseminarium ”Nya förutsättningar för utbildningsvetenskaplig forskning?” 16 december 2008 i rum 1219 på Seminariet. Utgångspunkter för diskussionen var konsekvenserna för utbildningsvetenskaplig forskning av förslagen i forskningspropositionen samt förslagen i slutbetänkandet från Utredningen om en ny lärarutbildning (SOU 2008:109) som avlämnats 3 dec. Därutöver diskuterades erfarenheterna av Vetenskapsrådets utbildningsvetenskapliga kommittés (UVK) hittillsvarande verksamhet och denna kommittés framtida ställning och uppgifter liksom Uppsala universitets möjligheter att vidareutveckla forskning av utbildningsvetenskaplig relevans som ännu bättre utnyttjar universitets forskningsmiljöer. Seminariet lockade ett tjugotal forskare från 11 olika institutioner.

- Konferens ”Forskning pågår” 27 oktober 2008 i Universitetshuset. Arrangerat av kollegiet i samarbete med Pedagogiskt Kunskapscentrum (RegPed). Målgruppen var personal och beslutsfattare inom utbildningssektorn, men även andra intresserade var välkomna. Deltagarna kunde välja mellan arton olika seminarier. Konferensen hade närmare 700 deltagare.
- Seminarium ”Business studies and higher education” 15 oktober 2008 i rum 1219 på Seminariet, med prof. Lars Engwall, Företagsekonomiska institutionen, Uppsala universitet.
- Kollegiet var medarrangör vid Fjärde nordiska utbildningshistoriska konferensen som anordnades i Universitetshuset 1-2 oktober 2009. Närmare 170 forskare från Sverige, Danmark, Norge, Finland, Island, Tyskland och Belgien deltog i 34 session och presenterade sammanlagt 128 paper. Se http://www.edu.uu.se/utbildningshistoria09/.

Öppen föreläsningsserie ”Aktuell utbildningsvetenskaplig forskning”

I utbildningsvetenskapliga fakultetsnämndens verksamhetsplan för 2009 gavs kollegiet i uppdrag att arrangera öppna föreläsningar som även riktas till lärarstudenter. Lokalen är Gustavianum Auditorium Minus och klockslaget 19.15–20.30 för att locka även dem som har annat för sig under dagtid. Dessvärre har publiken varit fåtalig. Program för 2009:

22 april 2009	Kunskapsbedömningar – ett nödvändigt(vis) ont	Christian Lundahl, forskarassistent vid Pedagogiska institutionen, UU
5 maj 2009	Varför tappar svenska elever terräng i ett internationellt perspektiv?	Caroline Liberg, professor vid Institutionen för didaktik, UU
12 maj 2009	Kampen om skolans kungsväg. Läroverksutbildningens utveckling i Sverige från sekelskiftet 1800 till 1878 års skollag	Esbjörn Larsson, FD, Institutionen för utbildning, kultur och medier, UU
9 nov 2009	Islamundervisning i Sverige idag. Vad lär egentligen elever på muslimska skolor?	Jenny Berglund, FD, Södertörns högskola samt Institutionen för didaktik, UU
18 nov 2009	haloo babe...tack såå mkt för ditt mess! Vad händer med ungdomars språk i mobilen och på nätet?	Theres Bellander, doktorand vid Institutionen för Nordiska språk, UU
3 dec 2009	Trasmattor, aftonväskor och vantar. Från husligt hantverk till kreativ slöjd - 100 år av textillärarutbildning i Uppsala	Annelie Holmberg, FD, Konstvetenskapliga institutionen, UU

Samarbete inom ramen för SALT

I utbildningsvetenskapliga fakultetsnämndens verksamhetsplan för 2009 gavs Kollegiet i uppdrag att uppta diskussioner med och förbereda fakultetens eventuella inträde av i SALT (Forum for Advanced Studies in Arts, Languages and Theology). Donald Broady och Ida Lidegran har haft överläggningar med Gunnel Cederlöf, tidigare vetenskaplig ledare för SALT, och Stefan Helgesson, som tillträdde som vetenskaplig ledare i januari 2009. Resultatet är att utbildningsvetenskapliga fakulteten från och med 1 januari 2010 blir en partner inom SALT. Fram till denna formella anslutning kommer kollegiets koordinator att vidarebefordra information om SALTs pågående och kommande aktiviteter till alla inom utbildningsvetenskaplig fakultet. Se http://salt.engelskaparken.uu.se/.

Didaktik och ämnesdidaktik

I utbildningsvetenskapliga fakultetsnämndens verksamhetsplan för 2009 gavs kollegiet i uppdrag att bistå med underlag för ansökning om bidrag till ämnesdidaktiska centra. I den mån Forum för ämnesdidaktiska studier har önskat bistånd har koordinatorn för Kollegiet varit behjälplig. Så har exempelvis samråd skett i fråga om rekryteringen av ledamöter till styrgruppen för forumet.

Internationella forskningsmedel

I utbildningsvetenskapliga fakultetsnämndens verksamhetsplan för 2009 gavs kollegiet i uppdrag undersöka möjligheterna att institutioner vid Uppsala universitet söker (eller ingår i konsortier som söker)

EU-medel eller andra europeiska medel för forskning av utbildningsvetenskaplig relevans. Under hösten 2009 har kollegiets koordinator rådgjort med forskningssekreterarna Anders Jansson, EU-handläggare vid kansliet för medicin och farmaci, och Agneta Emanuelsson vid områdeskansliet för humaniora och samhällsvetenskap. Ett första resultat har varit att anställda vid utbildningsvetenskaplig fakultet inbjudits till ett seminarium 3 nov 2009 om möjligheter att söka forskningsmedel från ESF (European Science Foundation) med Professor Maria Ågren, ledamot av ESFs Standing Committe for the Humanities.
Se även nedan om planerad verksamhet.

Att utnyttja utbildningsvetenskapliga forskningsmiljöer i samband med lärarutbildningens examensarbeten

I utbildningsvetenskapliga fakultetsnämndens verksamhetsplan för 2009 gavs kollegiet i uppdrag att med hjälp av populärvetenskapliga texter riktade till kommunerna och lärarstudenter synliggöra utbildningsvetenskapliga forskningsmiljöer i relation till examensarbeten i lärarutbildningen. Kollegiets koordinator har haft överläggningar med Esbjörn Larsson som är samordnare för lärarexamensarbetena. De populärvetenskapliga presentationer som lärarstudenterna har att tillgå som utgångspunkt för sina examensarbeten finns på http://www.student.ilu.uu.se/student/gen/exarb_proj.lasso. Där förtecknas tillgängliga handledare vid institutionerna inom kvarteret Seminariet samt en lista över ”paraplyprojekt” där i många fall handledning från andra institutioner erbjuds.

Planerad verksamhet 2010

Fortsatt löpande arbete
med kontakter, informationsinsamling och informationsspridning på webben och på annat sätt, forskningsinitiering etc. Jämte kontinuerlig utveckling och uppdatering av kollegiets sajt http://www.skeptron.uu.se/uvuu/.

Vidareutvecklat samarbete inom SALT
Som nämnts träder utbildningsvetenskapliga fakulteten fr.o.m. 1 jan 2010 in som en partner inom SALT (Forum for Advanced Studies in Arts, Languages and Theology), varigenom många möjligheter öppnas till samverkan om konferenser, seminarier, gästforskarutbyten, fakultetsövergripande forskarutbildningskurser och mycket annat. Se http://salt.engelskaparken.uu.se/.

Fortsatt forskningsinitiering och arbete med finansieringsmöjligheter
Bl.a. 5 febr 2010 i Gustavianum en konferens i kollegiets regi i samarbete med VR om möjligheter att söka forskningsbidrag från Vetenskapsrådets Utbildningsvetenskapliga kommitté, UVK. Medverkande är kommitténs nuvarande huvudsekretare Elisabet Nihlfors, förre huvudsekreteraren Ulf P. Lundgren och koordinatorn Anders Westlin. Vidare planeras en konferens om möjligheter att söka forskningsmedel inom EUs ramprogram och hos andra europeiska finansiärer såsom ESF.

Konferenser och seminarier
Bl.a. en konferens om undervisningskonst i samverkan med VR UVK, som en till Uppsala förlagd uppföljning av Vetenskapsrådets konferens om undervisningskonst på Teaterhögskolan i Stockholm 1 febr 2007 (en filminspelning av hela denna tidigare konferens finns på http://vr.se/franvetenskapsradet/webbsandningar/)

Fortsatta öppna föreläsningar
i serien ”Aktuell utbildningsvetenskaplig forskning”

Äskande

För 2010 äskar vi medel av samma omfattning som för 2009 (jämte uppräkning av lön), det vill säga medel motsvarande en anställning om 50 procent för en koordinator samt 50 tkr för arrangerande av seminarier och konferenser.

För den händelse att nedskärningar blir nödvändiga, kommer insatserna att koncentreras på kärnverksamheten, det vill säga det som mest direkt främjar utvecklingen av forskning av utbildningsvetenskaplig relevans vid universitetet. Centralt är utveckling och uppdatering av webben med den nya inventeringen som utgångspunkt, jämte arbetet med kontaktskapande, informationsinsamling och informationsspridning, forskningsinitiering etcetera. Viktigast är således insatser riktade inåt universitetet för att främja utvecklingen av och kännedomen om utbildningsvetenskapligt inriktad forskning. Tredje uppgiften och diverse utredningsuppgifter får komma i andra hand, frånsett webbinformationen som självfallet är tillgänglig för omvärlden.